

เล่าเรื่อง PCU เมืองกรุงเก่า

ประสบการณ์จาก อ.พระนครศรีอยุธยา

นพ.ยุทธพงศ์ พตด้วง

รองหัวหน้ากลุ่มงานเวชกรรมสังคม

โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา

Ideas & Concepts

- ▶ โครงการอยุธยา
- ▶ นำทฤษฎีสู่การปฏิบัติ
 - Integrated care
 - Continuous care
 - Holistic care
- ▶ ใช้ PCU เป็นเครื่องมือ
 - เชื่อมต่อบริการ ให้เกิด integrated care, continuous care
 - สร้างเสริมชุมชน ให้เกิด Self care

กำหนดพันธกิจ/วิสัยทัศน์ของ PCU

- ▶ เป็นหน่วยบริการในพื้นที่ ที่จัดบริการเพื่อตอบสนองนโยบายด้านสาธารณสุขและความต้องการด้านสุขภาพของชุมชนที่รับผิดชอบ โดยดูแลทั้งด้านสร้างเสริมสุขภาพ รักษาพยาบาลเบื้องต้น พื้นฟูสภาพ และติดตามเพื่อให้เกิดบริการที่ต่อเนื่อง รวมทั้งการสร้างเสริมความรู้และความเข้าใจในการสร้างสุขภาพที่ดีเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพตนเอง เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีการพัฒนาทักษะความรู้อย่างต่อเนื่อง มีความมั่นใจและมีความสุขในการปฏิบัติงาน

ทิศทางของการดำเนินงาน

- ▶ บริการที่มีคุณภาพ
 - Acute care
 - P&P
- ▶ ปฏิสัมพันธ์กับชุมชน
- ▶ ถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชน

ลักษณะของ PCU อ.พระนครศรีอยุธยา

- ▶ เขตเมือง
- ▶ นอกเขตเมือง
- ▶ พื้นที่พิเศษ

ตัวอย่างการดำเนินงาน PCU นอกเขตเมือง

PCU บ้านใหม่

- ▶ 2538 เลือกพื้นที่ หมู่ 7 เพราะ ใกล้เคียง มีคนแก่และเด็กเป็นส่วนมาก มีปัญหาเศรษฐกิจ
- ▶ พาไปดูงานกลุ่มออมทรัพย์
- ▶ ตั้งกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ แก้ปัญหาเศรษฐกิจ
- ▶ ชุมชนเข้มแข็ง
- ▶ 2545 เริ่มวิเคราะห์ปัญหาสุขภาพของชุมชน
- ▶ ประสานแพทย์ รพศ. เพื่อวางแผนแก้ปัญหาสุขภาพชุมชน

ตัวอย่างการดำเนินงาน PCU นอกเขตเมือง

PCU บ้านใหม่

- ▶ จัดกิจกรรม สร้างเสริมสุขภาพ
- ▶ เกิดชมรมรักษาสภาพ
- ▶ กิจกรรมออกกำลังกาย ไม้พลอง ➔ เปตอง
- ▶ กิจกรรมคัดกรอง DM HT

สรุป

► สร้างชุมชน → ชุมชนเข้มแข็ง → คุณค่าสุขภาพ → self
care

ตัวอย่างการดำเนินงาน PCU เขตเมือง

PCU ป้อมเพชร

- ▶ สำรวจเพื่อคัดกรอง DM HT
- ▶ พบปัญหาของชุมชน : สลัม น้ำกัดเท้า
- ▶ ทางเดิน คอนกรีตไม่พอ
- ▶ ปัญหาใหม่ : ยาเสพติด มั่วสุม ตั้งครรภ์เร็ว
- ▶ รวมกลุ่ม กรรมการชุมชน
- ▶ เสนอทางเลือก
- ▶ ประสานการเคหะ งบประมาณ การก่อสร้าง

ตัวอย่างการดำเนินงาน PCU เขตเมือง

PCU ป้อมเพชร

- ▶ ผลลัพธ์ อาคารสงเคราะห์ 2 ชั้นครึ่ง
- ▶ ต้นแบบบ้านเอื้ออาทร
- ▶ กิจกรรมต่อเนื่อง ดูแลกลุ่มเด็ก กลุ่มอาชีพ
- ▶ ปัญหาใหม่ : ที่จอดรถ อุบัติเหตุ

สรุป

► คุณลักษณะภาพ ➡ สร้างชุมชน ➡ ชุมชนเข้มแข็ง ➡ self care

สิ่งที่ได้เรียนรู้

▶ PCU ต้องเข้าใจบทบาท เป้าหมาย อย่างชัดเจน

- สร้างชุมชน → ชุมชนเข้มแข็ง → คุณภาพสุขภาพ → self care
- คุณภาพสุขภาพ → สร้างชุมชน → ชุมชนเข้มแข็ง → self care

▶ Holistic care สร้างได้ ต้องอาศัย

- ศรัทธาจากชุมชน
- ความเข้าใจชุมชน ปัญหาและกระบวนการในชุมชน
- สร้างเครือข่าย

▶ Dynamics

- ลักษณะปัญหา ลักษณะชุมชน
- องค์ความรู้ เจ้าหน้าที่ นโยบาย

จงเข้าไปหาชาวบ้าน
จงเรียนรู้จากชาวบ้าน
จงเริ่มจากสิ่งที่ชาวบ้านรู้
จงสร้างจากสิ่งที่ชาวบ้านมี
จงทำงานอย่างเป็นระบบ
พัฒนาตนและงานอย่างต่อเนื่อง

สัมฤทธิ์ ต่อสดี
ศูนย์แพทย์ชุมชนป้อมเพชร